

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 123. sz. a.
Kórodi-féle ház, II. lépcső, I. em.,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
9-11 óra között,
Bolonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közművelődési, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többzori hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

10. szám.

Brassó, Kedd, január 25-én.

III. évfolyam 1887.

Egy égető kérdés.

A legégetőbb kérdés a kontinensen az: vajjon lesz-e háboru egyrészt Ausztria-Magyarország és Oroszország, másrészt Német- és Franciaország között? Ámde e kérdéssel mi ma nem kívánunk foglalkozni, hanem egy nemzeti tekintetben mivel sem kisebb fontosságú égető kérdéssel. Hangsúlyozzuk e szót: nemzeti. Hazánkról, hazánk egy nagy bajáról, egy nagy bajának eltávolításáról van szó, mely ép úgy, mint a háboru, nemzeteket töröl el, vagy bénít meg.

„Egy égető kérdés” czímen egy füzetke jelent meg Budapesten. Ezzel akarunk foglalkozni, mert tárgya csakugyan égető.

Mi az oka Magyarország ijesztő egészségi viszonyainak, illetve az aránylag borzasztó nagy halandóságnak? Ez a füzetke tárgya. Érdekes, hogy komolyan foglalkozzék vele a sajtó.

Ezen égető kérdés nem most áll először napirenden. Trefort Ágoston vallás- és közoktatástügyi miniszterünk még 1880-ban intézett felhívást Fodor József tanárhoz e tárgyban. A gyermekek borzasztó halandósága keltette fel a miniszter figyelmét. — Azóta e kérdés állandóan napirenden van. Mert hát mit használ a magyar faj szaporasága, ha ezer gyermek közül átlag 427, tehát majdnem a fele elhal! Mit használ az, ha hazánk Európa többi államai között a születések számára nézve második helyen áll is, mikor ezzel szembe állítatik a halálozás, a melyben Magyarország foglalja el az első helyet.

Innen van, hogy míg körülöttünk az államok lakossága rohamosan gyarapodik, addig mi alig-alig mutathatunk fel haladást. — Innen van, hogy míg egy négysz.-kilóméterre Németországban 84, Ausztriában 74, Franciaországban átlag 71 lélek esik: addig Magyarországon csak 49. Pedig természeti fekvésünk, viszonyaink a lehető legkedvezőbbek az egészségügyre.

Ámde a baj nem a fekvésben, nem a természeti viszonyokban rejlik. Egyedüli oka a társadalmi közönye s a szegény néposztály érzéketlensége e tekintetben. Igaz, hogy más körülmények is közbejártanak. Ilyen az orvosok hiánya. A városok el vannak halmozva orvosokkal, a vidék nélkülözi azokat.

Ne menjünk messze. Lám Brassóban nem

egész 30 ezer lélekre esik 24 orvos, azaz minden 1250 lélekre egy. A szász községekben példások az egészségi viszonyok. Alig van egyetlen szász község, melynek külön községi orvosa ne volna. Ott a halandóság nem is oly nagy. Hiba náluk csak a szaporatlanság s a régi „két gyermek”-rendszer. — Ámde tekinthetünk megynék hétfalusi községeit. Az egy csoportban lévő négy községnek van járási s körorvosa; de a másik csoportban lévő három község, 9000 lélek, orvos nélkül áll. Hasonlítsuk össze a halandóságot a két községcsoport között s ép úgy a kuruzslási eseteket is, úgy azt fogjuk találni, hogy itt a három községben több volt a halálozás, mint ott a másik négyben s ezzel együtt a kuruzslás is.

Mindazonáltal a mi viszonyaink még csak tűrhetők. Ámde tekinthetünk a nagy magyar Alföldet, hol a tanyák százai egész naptávolságra vannak a legközelebbi várostól, melynek orvosa van; tekinthetünk azt, hogy a szegény földműves gazdának vagy még inkább a tanyai lakosnak nincs módjában a városi orvost elhozatni s elképzelhetjük magunknak, hány száz ember s gyermek pusztul el ott évenként magára hagyatva.

A szegény ember tudja, hogy az orvos nem megy el hozzá ingyen. Fizetni nincs módjában. Tehát közönyössé válik iránta — nem létezőnek tekint. Kesereg kedvese betegágya fölött, de nem segíthet rajta. Sűrűn lakott községek százai meg százai ez idő szerint orvosok nélkül állanak, kitéve a veszélynek, hogy ha ragály talál kiütni, a fél falu is elhalhat, míg az orvos odakerül. — Hisz a legutolsó statisztikai adatok szerint hazánkban 1236 körorvosi kerület közül még ötszáz-nál több nincs betöltve, tehát az ország lakosságának majdnem fele még orvos nélkül van.

Ne csodáljuk, ha ily körülmények között szomorú egészségügyi viszonyok között élünk. Ne csodáljuk, ha a helyett, hogy gyarapodnánk, napról-napra fogyunk, pusztulunk. Pedig hát amugy is oly kevesen vagyunk, hogy Széchenyi szavaival élve: „még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni.”

Nemzeti érdekünk parancsolja, hogy e tekintetben valami történjék. De a mit tenni akarunk, tegyük meg gyorsan, mert kétszer segít, ki gyorsan segít.

Nem egy hírlapi cikk keretébe vág, a segítség módozatait elősorolni. A szakkörök kötelessége, hogy ezzel foglalkozzanak. A sajtó fölvet eszméket, reámutat az égető sebekre, de nem lehet egyuttal orvosa is azoknak. — Ámde mindazonáltal reá kell itt mutatnunk két irányra, mely némiképp ellensúlyozhatná a vázolt szomorú adatokat.

Mindenekelőtt a gyermekek halandóságának korlátozása legyen kötelességünk. E kötelesség a társadalomé. A magyar társadalom már eddig is csodákat teremtett. A vöröskereszt-egyletek, a jótékony nőegyletek s hány meg hány kulturális meg humánus egyesület köszöni létét a lelkes magyar társadalomnak! Az a társadalom pedig, mely hajlékot emel a szegényeknek, gondoskodik az öregekről s árvákról, enyhíti a nyomort, védő bástyákat emel a nemzeti művelődésnek: az a társadalom nem nézheti tétlenül a kisdedek égbeszállását, nemzetünk aprajának ijesztő mérvű halálozását.

A gyermekeknek menhelyek kel-
lenek, — ez az egyedüli mentőszó. A míg minden községnek gyermekmenhelye nem lesz, addig a baj nem is lesz gyökeréből kiirtva. Ez az egyik irány.

A másik a körorvosi állások betöltése. Az első tegye meg a társadalom, a másikat meg fogja tenni a kormány, mihelyt csak kissé rendbe szedte az állam háztartását s az európai láthatárról eltűnnek a vészt jósló fellegek.

Ez az égető kérdés az, melylyel a hivatolt röpirat foglalkozik. Nem mond semmi újat. Csak reámutat egy régen vérző sebre, és mégis nagy érdeme lesz, ha közönyéből fel tudja rázni a nemzetet. Ezt akarja csak. Bár sikerülne neki. Az ország java volna.

Belföld.

Brassó, január 25. (Országgyűlés.) Az általános budgetvita foglalkoztatta jan. 22-én is a képviselőházat. Az ülés elején Baross Gábor miniszter nyújtotta be előterjesztését a vasuti szakoktatás ügyében. — Első szónok Szentkirályi Albert pártönkivüli volt, ki higgadt tárgyilagossággal szólt. Helytelennek tartja azon álláspontot, hogy az ellenzék felmentve érezze magát attól, hogy megmutassa a kibontakozás útjait; még inkább helyteleníti azt (s ez Apponyinak szólt), hogy a jövő bajokért a mostani s ne

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Carte blanche.

Elbeszélés: Harmath Lujzától.
(Folytatás.)

Gondolatait folyton ama kinos jelenet ott atyja ágyánál foglalta el: „szeressétek egymást” csengett fülében s Elemér megdöbbenése, elhalványulása s viselete a gyászszertartás alatt lebegtek folyton képzelete előtt.

Mily hideg volt az ifju az egész idő alatt s mily hideg volt bucsuzása!... Most is minden perczen várják, hisz ő reája van a meglehetősen zilált anyagi körülmények rendezése bizva s még sem jön!... Természetesen valami erős kötelék fűzi Budapesthez! Ugy van, hisz rég észleli már Olga, hogy mikor ő itt van, rendesen izgatott, komor, hallgatag, s őt kerüli. — Milyen más idők voltak azok, mikor Elemér mint jogász, a szünidőket náluk töltte! Vidám, szellemes ifju volt, ki csupán féltékenykedésével okozott neki néha kellemetlenséget.

Ugy elmélázott e szó fölött: féltékeny...! Féltékeny csak azokra lehetünk, kiket szenvedélyesen szeretünk. Vajjon szerette-e ő?... De hát ki lehet-e e magasztos, szent érzelemből ábrándulni?... Ő úgy érzi, hogy soha! Minden erejével, büszkeségével küzd ez érzélem ellen, s mégis mintha naponta több és

több hatalmat nyerne fölötte. — Ez ifjak, kik körül-röpdések, bosszantják léhaságukkal s ő valami komolyabb, tartalmasabb társalgás után vágyik. . . Vágyik, igen, vágyik azt a komoly, férfias hangot hallani, s vágyik azt az észet, erélyt eláruló arcot látni, — és e vágy naponta halványabbra festi arcát s komorabbá tekintetét.

Olga a nagy ebédlőben ült himző-rámája mellett s míg karjai lankadtan heverték ölében, gondolatai messze imbolyogtak. Egyedül volt s nem kellett erőfennni érzelmein és így perczek alatt a képzelet szárnyain futhatta be a néhány kilométernyi tért, mely Mártonfalvát Budapesttől elválasztotta.

S az, kinél lelke időzött, észrevétlenül érkezett meg s halkan nyitott be az ajtón, azt híven, hogy a hölgyek szobáikban vannak elfoglalva.

A látvány, mely szeméi elé tárult, rendkívül meglepte.

Oly rombolást vitt véghez e pár hó az imádott arczon, hogy Elemér megremegett annak láttára. Nem hitte ily mély érzelmre képesnek Olgát, s ime az a büszke fő meghajlik s könyek törnek elő a szép szemekből.

Az ifju mintegy leszegezve állott az ajtó közelében s szíve majdnem hallhatóan dobogott. Ugy fájt neki e látvány s oly szívesen áldozta volna életét, hogy neki szabad legyen e könyeket letörölnie

Az ígézet behatása alatt tett néhány lépést a leány felé s mély remegéssel hangjában megszólalt:

— Miért nem igyekszik legyőzni fájdalmát, Olga? Kegyed sokat szenved!

Olga meglepetésében felsikoltott e rokonszenves hang hallatára s ijedten tekintett az ifjura: ha kitálná könyei okát!... Aztán remegve nyújtott kezét, melyet az ifju forró csökjával illetett.

— Vannak perczek — felelt, erőt véve felindulásán, — midőn a legerősebb lélek is erőt veszítve, megtörik s az eltemetett fájdalom ragadja magához a jogart.

— Minek e gyötrellem, Olga? Az elköltözöttet a könyek vissza nem hozhatják többé. Kegyed teljesen átadta magát a fájdalomnak!

A leány egy mély sóhajjal hajtotta le fejét.

— Legyen erős! — biztatta Elemér. — A kegyed korában e fájdalom nem jogosult. Ifju és szép s az élet annyi boldogsággal kínálkozik számára!

— Boldogság!... E szó, mint a ködfátyolkép, az első érintésre szétoszlik; beteges agy szüleménye; hollygótűz, mely után hiába szaladunk. . . A reménység, hogy a folyton előttünk lebegő fényt valaha elérjük, viszen az életen keresztül csupán.

Az ifju csodálkozva tekintett a leányra s mialatt gyöngéden érintette kezét, így szólt:

Olga! maga beszélhet így, kinek ugyszólva

a leendő kormányfőfiak tétessenek felelősekké. Majd Fenyvessyt leczkézti meg azon szavaiért, miket a pártonkívülségről mondott, s végül Helfy határozati javaslatát fogadta el. Utána a költségvetés mellett Dégen Gusztáv szól, ki az ellenzéknek mondott kellemetlen igazságokat, és Mocsáry Lajos bágyadtan a budget ellen szól. Vadnay Andor kezdettől végig antiszemita beszédet tartott, — közbe megtámadva a szélsőbalt és kaczerkodott a nemzetiségekkel. De megkapta az ügyes, szellemes és tárgyilagos választ Pulszky Ferencztől, ki e mellett polemikus beszédében sorba vette a vita folyamán hallott programokat. A költségvetést különben elfogadja.

Brassó, jan. 25. (Az ügybeosztás változása a vallás és közoktatásügyi miniszteriumban. Dr. Trefort Gyula min. tanácsos távozása folytán a közalapítványi alapok jogi és gazdasági ügyeit kezelő VII. és VIII. ügyosztály élére Kárfy Titus min. tanácsos állítottatott olyképen, hogy a közalapítv. összes gazdasági ügyek előadásával Pfeiffer Kálmán osztálytanácsos, az erdészeti előadásával pedig Hoffmann Sándor főerdőtanácsos bízott meg.

Az eddig Kárfy Titusz min. tanácsos vezetése alatt állott X. ügyosztály ügyei olyképen osztattak meg, hogy a közalapítványi kegyuri, a Kiss-Jankovits-féle s a Halli alapítványi ügyek a VII. ügyosztály körébe soroztattak, míg a zeneakadémia, a színészeti iskola, a siket-némák, a vakok s a hülyék intézetének ügyei ezentul a Szalay Imre osztálytanácsos vezetésére állott IX. ügyosztály ügyköréhez fognak tartozni. Ez utóbbi ügyosztályba, mint tulajdonképen a művészeti ügyek osztályába, osztattak be; továbbá a VII. osztályból a műemlékek s a II. ügyosztályból a technológiai iparmuzeummal szerves kapcsolatban levő középiskola ügyei.

Az építészeti XI. ügyosztály hatáskörének változtatlan megtartása mellett ezentul X. ügyosztály elnevezést nyeri, s az eddigi X. ügyosztály teljesen feloszlatik. E változásokból különösen kiemelkedik ama tény, hogy ezentul a vallás-ér közoktatási miniszteriumban az összes művészeti ügyek és intézetek kezelése s illetve vezetése, kapcsolatban a speczialis iparoktatási ügyekkel, egységesen csoportosítva egy külön ügyosztályba bízott miáltal azok egyöntetű terv- és szakszerű kezelése annál inkább biztosítottnak látszik, merl az ügyosztály vezetője Szalay Imre osztálytanácsos, kinek a magyar művészet és iparművészet fejlesztése körül már eddig is szerzett érdemei ismeretesekek.

Külföld.

Brassó, január 25-én. A békés remények mind több s több tápot nyernek. Oroszország kihívó magatartását mind jobban mérsékeli s egyáltalában mutatja, hogy nem akar háborút. Mi még kevésbé. Egyetlen állam sincs a kontinensen, mely ma kívánná a háborút.

A bolgár kérdés nincs ugyan elintézve még, de békés megoldására nagy a remény. Ujabb verzió szerint egy török biztos fog Sophiába érkezni, — a ki mellé ellenőrző közegül egy orosz biztos is adatik, a ki feloszlatta a regensséget s kormányt, új választást rendel el a nagy szobranje számára, mely meg ejtendi a fejedelem választást. Mihelyt ez megtörtén-

minden földi üdv önként kínálkozik, csak kezét kell kinyújtania utána?!

Mély keserűséggel hangjában válaszolt Olga:

— Azt hiszi? . . . Téved!

Az ifju lehajolt s komolyan tekintett a még mindig könyes szemekbe. Tekintetük egy másodpercig egymásában veszett el s talán gondolataik is megtalálják egymást, ha a kétely ördöge nem állja útjukat. Rövid volt a bűvölet, mindkettő magához tért: Eh, késő . . . késő!

Sokáig néma hallgatásba merültek, míg végül az ifju mintegy a lelkében átvonuló hangoknak adva kifejezést, a szemrehányás némi élével felkiáltott:

— Miért e hang, Olga, ha szereti őt?

A leány elkábult e hangra s képtelen volt a feleletre. Abban a hangban volt valami, a mi nyílt vallomásra ösztönz; de büszkesége lezárta a felnyitott ajkakat. Megrázkódott egész valójában; szemeit lesütötte, hogy ne találkozzék az ifju tekintetével s hallgatott.

Elemér felremagyarázva a leány hallgatását, csálódva szól:

— Bocsánat indiscretiomért! Egy perczig elfelejtkezve magamról, úgy jött, mintha jogom volna kegyedhez . . . igen, igen, a rokoni kötelék . . . mintha bátyja volnék . . . Bátyja! . . . Bocsásson meg, Olga!

(Folytatása következik.)

nik, a biztosok azonnal elhagyják az országot. E hír Konstantinápolyból származik, hol most Zankoff időzik.

Francziaország ismét komoly válság előtt állott deficitjének mikénti fedezése miatt. A kormány és költségvetési bizottság között lényegesen differenciák merültek fel. Végre azonban a kormány elfogadta a bizottság javaslatát s ezzel a válságnak eleje vétetett.

Németországban a pártok hevesen küzdenek. Legközelebből egy császári kiáltványt várnak, mely felvilágosítsa a népet a helyzet komolysága felől. Bismarck ettől igen nagy hatást vár.

Városi ügyek.

Brassó város rendkívüli közgyűlése

(Vége.)

Csütörtökön délután folytatólagos ülés volt a költségelőirányzat tárgyalására.

Mintegy fél négy órakor a polgármester alig 20 tag jelenlétében megnyitván az ülést, Conrad könyvelő előterjeszti a tanács és pénzügyi bizottság javaslatát, mely odairányul, hogy a költségelőirányzat fogadtassék el a részletes tárgyalás alapjául s a hiány fedezésére vettessék ki a szükséges pótdó.

A pénzügyi bizottság 12 pontból álló megjegyzést tett az előirányzathoz, melyek közül legérdekesebb, hogy az erdészeti számadások nagy része még 1879 óta nincsenek megvizsgálva.

Az általános tárgyalás előtt Schnell Károly emel szót. Konstatálja, hogy összesen 23 képviseleti tag van jelen, holott a városi képviselet 200 tagból áll. Ily feltűnően csekély számu tag jelenlétében nem érzi magát feljogosítva, tárgyalni egy költségvetés fölött, mely 20% községi pótdótt ró ki a város lakosságára. — Ő demonstrálni akar a szó teljes és legszébb értelmében s erre felhívja a gyűlést is. Az nem járja, hogy 20—25 ember intézze a város ezen legfontosabb dolgát s azért indítványozza, hogy a tárgyalás halasztassék el jövő szerdára, a mikorra újból hivassanak meg a tagok a mai gyűlés elhalasztása okának feltüntetésével. — Megszoktuk — úgy mond, — hogy a koresmában, kávéházban, sétatérén akarják javítani a város bajait. Ez nem járja. Itt annak a helye. Feleljenek meg a képviselők kötelességeiknek, a mire egyszer fel kellene hívni őket.

Dr. Fabriczius József ellenzi a gyűlés elhalasztását, mert a meghívók rendesen küldettek szét s a ki nem érzi magát kötelesnek, hogy eljőjön, az később sem fog eljönni, egy ily szándékolt manőver daczára is.

Schnell kötelességének tartotta ez indítványt előterjesztetni s a felelősséget a lakosság előtt azokra hárítja, kik azt ellenzik. Hogy Fabriczius manővernek nevezi azt, ám tessék, de a felelősséget is hordja ő, ki talán képes volna egyes-egyedül is költségvetést megállapítani 30 ezer embernek. (Fabriczius: Sehr gerne!)

Ámde ez nem elég, ő olyan egyének panaszait hallotta, kiknek ítélete reá nézve mérvadóbb, mint Dr. Fabricziusé. — A polgárságot megnyugtanni, felvilágosítani kell, mert az viseli a terheket. Ezt pedig 20—25 ember nem vállalhatja magára. Ő indítványával tartozni vél választóinak. Ajánlja indítványát elfogadásra.

Maager Ferencz nem tartja a képviseletet jogosultnak, hogy a gyűlést elhalasztssa. De még indokoltak sem látja az indítványt és azért ellene szavaz.

Dr. Fabriczius: Volenti non fit injuria. A ki nem jelent meg, azzal egyszersmind jogairól is lemondott. A törvény nem követel határozott számu jelenlétet; jogunk van tárgyalni, ne büntessük magunkat a mások bűneiért.

Több szóló nem lévén előjegyezve, szavazás történik Schnell indítványa fölött. 18 szavazat mellett s 18 ellene volt, minél fogva a polgármester szavazata döntött az elhalasztási indítvány ellen, kijelentvén, hogy a felelősség azokat éri, kik a gyűlésen meg nem jelentek.

Ezzel a gyűlés áttér az általános vitára.

Schnell Károly újból hangsúlyozza a költségvetésnek igazolatlan késő előterjesztését. Ő itt sem fogadhatja el azon indokolást, melylyel a késés igazoltatik. Csak egy okot ismerhetne el, azt t. i., mely magában a műveletben mutatkoznék. A ki azonban megnézi e javaslatot s összehasonlítja azt az előbbi javaslatokkal, úgy fogja találni, hogy az 8—10 tétel kivételével csak egyszerű másolata amazoknak. E javaslat csekély különbséggel ugyanaz, mint a tavalyi és az azelőttiek. Mi igazolja tehát ezen bízraszó késedelmet s mulasztást? Hisz ilyen költségvetést 8—10 tétel függőben hagyásával e század végeig

előre lehetne elkészíteni csak néhány hét alatt. A késés fölötti panasz régi, mert a költségvetés mindég késik, — de hiába. Áttérve az indemnityre, megjegyzi, hogy furcsa dolog, ha a városi tanács indemnityt kér, a minek nincs értelme. Indemnityvel egyedül egy állam élhet, más nem utánozhatja azt. Mire kell a tanácsnak indemnity? Arra-e, hogy a malmok, házak stb. bérletösszegeit bevehesse? Arra-e, hogy a sorompóknál a kövezet-adót s accist bevegyék? Avagy talán arra, hogy a rendszeresített tisztviselők fizetését kiadja?

Elfogadja ugyan a javaslatot részletes tárgyalás alapjául, meg lévén győződve, hogy az a különböző forumokon behatóan letárgyaltatott. — Mindazonáltal néhány megjegyzést mégis tenni akar általánosságban is. Tagadhatatlan tény, hogy a tulmagas pótdó a közönség körében folyton növekedő elégtelenséget szült. Ép ezért nem érti a képviseleti tagok közönyét a költségvetés tárgyalása iránt. Egy nagy bajt lát abban, hogy sem a képviselet, sem a polgárság még távolról sincs tájékozva a viszonyok felől. Gyakran gondolkodik ő azon, vajjon ez a tanács tudatában van-e fontos hivatásának? A polgárság nagyon kétségbe vonja ezt. A tanácsnak tervszerű, évről-évre megállapítandó program kellene, mely normativum gyanánt szolgálna a gazdálkodásnál. Most azonban zür-zavar van s a tanács maga sem tudja, mi s hogyan s mikor fog következni. A bizalmatlanságot elenyésztetné, ha évenként programyszerű jelentést tétetné a multról s jövőről, mint azt minden tiszteességes város teszi is. Sajnálattal kell konstatálnia, hogy a közönség sem a tanács, sem a tisztí főorvos működéséről mit sem tud. Csak azt tudja, hogy fizetnie kell a pótdótt. Kéri komolyan, hogy évről-évre tétessenek ily jelentések közzé.

A mi pedig a 20% pótdótt illeti, azt ő igen terhesnek tartja s erre nézve jelenti, hogy legközelebb konkrét indítvánnyal fog előállani, mely a pótdókat elenyésztetheti. Jelzi is a módokat. (Annak idején részletesen fogjuk majd közölni.)

Polgármester legközelebbre kilátásba helyezi a kívánt jelentést, mely utoljára 1883-ban lett bemutatva, de melyet akkor a képviselet még fel sem olvastatott.

Dr. Fabriczius József városi főorvos Schnell szivessége folytán kötelességének tartja felszólalni. Ha Schnell nem ismeri az ő működését, arról ő nem tehet, de azok, kiknek szükségük van reá, ismerik őt a Salamon-kötől Predeálig s az ország más részeiben is. Az orvos tevékenysége nincs a külvilágnak szárvá, ő nem doboltathatja ki a piaczon, hogy mit akar s mit tesz. Ő előterjesztést tesz a tanácsnak s ezekben alkalmazkodik a viszonyokhoz s a tanács intézkedik azon irányban. Schnellnek azonban különösen következő irányu tevékenységét akarja kiemelni. A köztemetőre vonatkozólag oly véleményt adott, mely — bár nem jelent meg nyomtatásban, de megérdemelte volna ezt. Bátran bocsáthatja ezt bármely orvosi fakultás bírálata alá.

A vízkérdésről hasonlóképen nagy emlékiratot készített, mely — ha nem vitetett keresztül, arról ő nem tehet. A külvárosok egészségügyének rendezésére nézve terjedelmes javaslatot terjesztett a tanács elé, mely fogatosítás végett kiadta ezt a városkapitányságnak. Még több esetet hoz fel s ha ezekről Schnell urnak nincs tudomása, azt ő csak sajnálhatja. Rendes heti s havi statisztikát vezet a születésekről és halálozásokról, melyek a budapesti orsz. statisztikai hivatalhoz küldetnek be. Általában ő igen sokat dolgozik, de csendben, nem üt mindent dobra, a mint azt mások tenni szokták. Ő át van hatva hivatása fontosságától s azon állás nagy horderejéről, melyet betölt. Szívén hordja a város sorsát úgy, mint akárki más. És ha teljesíti kötelességét, mint városi képviselő, tevékeny részt vehet a gyűlésekben s azok tanácskozásában: elhihetik, hogy teljesíti kötelességét mint főorvos is. (Hoch!)

Schnell tiltakozik az ellen, mintha ő személyes szempontokból emelt volna szót. Neki távolról sem volt szándéka e tekintetben megtámadni a főorvost. Csak konstatálni akarta, hogy a közönség úgy a városi tanács, mint a főorvos működéséről legkevésbé sincs tájékozva. Ő nem kívánta, hogy a főorvos itt chronologice elősorolja tetteit, azoknak az évi jelentésben kellene lenniök. Tessék csak megkérdezni a polgárságot, tud-e egy szót is azok felől, a miket itt Dr. Fabriczius felsorolt? Alig hiszi. És épen ez a baj.

Miután általánosságban senki sem kívánt többé a költségvetési javaslatához szólni, a képviselet azt egyhangulag elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

A részletes tárgyalás több napot vett igénybe s eredményét szintén közölni fogjuk.

Jelentés a „Brassói kereskedelmi és ipar-egyesület” 1886. évi működéséről.

(Folytatás.)

Ezen rendkívüli bajon segíteni választmányunk a társulás alapján egy posztónyíróval kapcsolatos közös fonódát akar létesíteni, hogy mire a magas kormány a szövetség felállítását elhatározza, ez már működésben is álljon. Mert hiában lesz esetleg posztónyíró iskolánk, ha a fonalat nem állíthatjuk elő s nincs a kor igényeinek megfelelő fonódánk s posztónyírónk.

Ezen fontos ügyben a tárgyalások úgy az érdekelt posztóiparosokkal, mint más irányban is folynak s tekintettel arra, hogy ez nem valami nagy tökélet igénylő vállalat, hanem kölcsönös egyetértés mellett nagyon könnyen keresztül is vihető, hiszszük, hogy az egyezség közelebről már meg lesz köthető s ezen új intézmény a tavaszra már működésbe is lesz hozható.

Kötélverő- és lábbeli- iparunk emelésére felhívásokat bocsátottunk ki a hazai összes bányagazdagságokhoz s megkerestünk ismert nagy cégeket. Igaz, hogy a csizmadiákért még sokat nem tehetünk, mert ezen iparág mindenütt eléggé van képviselve, de sikerült már is piacot szereznünk a kötélneműeknek, melyekkel eddig is már több, kisebb-nagyobb üzletet közvetítettünk. A bőrneműek közül eddig nagyobb üzleteket csak a bocskorokkal sikerült kötnünk, melyeket a bányákban honosítottunk meg. A bányák nagy része kötélkészítést már is általunk fedezi, valamint egyáltalában mindazon cikkeket, melyek itt készülnek. Természetesen, ez még nem elég arra, hogy a sok százra menő kötélverő-munkáson teljesen segítve legyen.

Csizmadiáinkért — ezt ők maguk igazolhatják legjobban — szintén mindent megtettünk, a mit csak tehetünk. Meggyőződésünk, hogy ezeken kizárólag állami szállítások segíthetnének. Egyenként kérvényeztünk érdekükben minden miniszteriumnál, feltártuk bajaikat a maguk szeplőtlen valóságában; támogattuk mindenütt, a hol csak lehetett: mikor anyagi támogatásra szorultak, egyetünk volt az, mely azt kereskedelmi miniszter ur ő excellenciájától kérte; mikor a honvédelmi miniszteri szállító a miniszter ur ő excellenciája kegyességéből ide leadott 7000 pár bakkanes hátralevő részét, mintegy 3500 párt, innen legutóbbi időben el akarták vonni, ismét egyetünk volt az, mely a miniszter urnak e tárgyban sürgős előterjesztést tett, minek eredménye az volt, hogy a miniszter ur ő excellenciája sürgőnyileg intézkedett, — nehogy a munka innen elvonassék. Így sikerült legalább a pilanatnyi nyomort enyhíteni közöttük.

Belügyminiszter ur ő nagyméltóságához intézett egyik kérvényünkben folyamodtunk csizmadiáink számára legalább a csendőrségi munkáért. Miniszter ur ő excellenciája kegyesen fogadta kérvényünket, de azt ez idő szerint nem teljesíthette, megjegyezvén, hogy a csendőrségi szállítások iránt kötött szerződése csak 1887-ben jár le s így addig nem rendelkezhetik. — Ezen idő már közel van s elég alapos okunk van remélni, hogy ezúttal belügyminiszter ur kegyessége folytán sikerül a csendőrségi munkákat a brassói csizmadiáinknak megszerezni, mely esetben városunk iparossága egy nagy részének sorsán tetemesen segítve leend.

Más irányban pedig érintkezésbe tettük magunkat egy elsőrangú fővárosi pénzintézettel, hogy az esetben, ha sikerül netalán előre állami szállításokat kapni, melyek fedezetet a költségvetésben nem találunk, az állam részére szállított árut $4\frac{1}{2}\%$ -kal kifizeti, mely százalékot iparosaink készséggel fizetnék.

Egyik tekintélyes iparunk a pokróczipar. Ezen áru terjesztésére is megtörtént részünkről minden. — Nagy költségekkel sikerült ily pokróczokat mintakul szétküldeni, — melyek természetesen ismét ide visszaküldettek — egy részök azonban még jelenleg is megtekintés alatt áll.

Sikerült már ezen cikkel is üzleteket kötni s a mi nem készülhetett el Brassóban, azt elküldötték elkészítés végett Nagy-Disznódra, a hol azokat a megrendelők teljes megelégedésére készítették. Célunk odahatni, hogy a kórházak nem csekély pokrócz- (takaró-)szükségeit nálunk fedeztessenek s ez irányban felhívásokat is intéztünk a nagyobb kórházak igazgatóságaihoz. — Innen s érkeztek már — ha nem is nagy mennyiségben — megrendelések. De elvégre egyszerre nem lehet mindent megnyerni s nekünk célunk nem annyira a rögtöni megrendelések szerzése, mint inkább a brassói iparcikkek megismertetése és meghonosítása.

Egy másik irányban is akart egyetünk a pokrócziparon segíteni. Ugyanis ezen iparcikk nagyban képezi kivétel tárgyát Németországba. Egy felmerült

eset alkalmából panasz tétetett nálunk az iránt, hogy a német vámhivatalok nem kezelik szabályszerűen ez árut. Ennélfogva haladéktalanul felterjesztést intéztünk e tárgyban földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter urhoz, ezen állítólagos sérelem megvizsgálása tárgyában, a mi tényleg meg is történt.

Papiriparunk emelésére három irányban működünk. Először felíratilag megkerestük miniszterelnök ur ő excellenciáját, hogy legalább az erdélyi részeken elhelyezett állami hivatalok köteleztessenek innen fedezni papírszükségeiket, kérve egyúttal ő excellenciáját, hogy hasonló irányban ajánlja papírgyárainkat a törvényhatóságoknak.

Másodszor felhívást intéztünk az összes hazai lapokhoz, hogy papírszükségletüket itt fedezzék. Mint tudjuk, ennek volt is némi sikere.

(Folytatása következik.)

Iparunk bajai.

A „Fővárosi Iparoskör” terjedelmes előterjesztést intézett a közlekedési miniszterhez a hazai ipar sérelmei tárgyában. Az érdekes előterjesztés felsorolja a hiányokat, így végződik:

Ily állapotokkal szemben elsősorban a kereskedőosztály az, mely nem menthető fel azon jogos vádalól, hogy nem tudta mind ez ideig azt a fontos szerepkört felismerni, melyet másutt a kereskedői kar a nemzeti iparédek felkarolása tekintetében hagyományos hazafias áldozatkésztséggel betölt. Pedig anyagi áldozattal járó iparpártolásra nálunk ma már nem lehet szó, s mégis kereskedőink — sajnos, csak igen kevés kivétellel — a hazai műves ipar termékeit csak kivételes szükségletek esetén csak nyomott feltételek mellett közvetítik, és kirakataik bizonyítják, hogy a honi munkának nincs más szerepe, mint valamely tengerentúli curiositásoknak. A nagy vevőközönség legtöbbször azért nem fordul saját ipara felé, mert neki a külföldi árut, mint szebbet és jobbat ajánlják.

A magas kormány, elismerjük, erélyesen törekedett az utolsó években az államnak, mint legnagyobb munkaadónak, szükségleteit mint kizárólagosabban a belföldi termelés számára biztosítani, és nem is emelhetők többé jogosult panaszok magának az elvnek hatósági érvényesítése ellen; de annál több jogosult panaszra ad alkalmat azon rendszer, melynek keretében a szállítási ügyek gyakorlati elintézését nyernek. Engedje meg nagyméltóságod, hogy e tekintetben is egyes példákra hivatkozassunk.

Igy a közös hadsereg felszerelési szükségleteinek a quota arányában Magyarországra eső része ujabban az országban állítatik ugyan elő, de akként, hogy a roppant montur-szükségletek szállítása oly consortium monopoliumát képezi, melynek belföldi gyártelepei a kereskedelmi forgalom számára egy méternyit sem termelnek és így a legalacsonyabb mértékre szállítják az országra hármló közgazdasági hasznát; míg modern technikai berendezéssel bíró kisebb posztógyáraink előtt hermetice el van zárva a szállításban való bármilyen szerény mérvű részvétel. Ugyan e rendszer áll fenn a közös hadsereg lábbeli és egyéb bőrnemű szükségleteinek fedezésére nézve, legelterjedtebb kézműiparunknak bizonyára a harczerükségei követelmények által nem parancsolt teljes mellőzésével.

A honvédség felszerelési szükségleteit már rég egészben a belföldi termelés számára biztosította ugyan a magas kormány gondoskodása, ez utóbbi érdekeire nézve azonban elégségesnek tartva azt, ha a nagymennyiségű posztóféle szállítást az intézmény életbeléptetése óta egy es ugyanazon iparvállalat nyuljhozzámként monopolizálja; ellenben a lábbeli és egyéb bőrszerelvényi szükségletek előállításánál állandóan egy fővállalkozó gazdagodik, ki egyes vidéki városok szövetkezett iparosaink csupán a lenyomott munkabérek morzsáit köteles juttatni.

A pénzügyi kormányzat, hogy még egy példára legyen szabad hivatkoznunk, szintén elismerésre méltó intézkedéseket tett ugyan a külföldi verseny kizárása iránt, de a hazai iparra valóban termékenyítő hatással csak oly szállítási rendszer lenne, mely mellett nem lehetne pld. a 150—160.000 forintba rugó kötélnemű szükséglettel, — számos más verseny- és szállítóképes iparos mellőzésével — egyetlen iparvállalatot foglalkoztatni, melynél persze egyik miniszterium mint részvénytulajdonos van érdekelve.

Középipariskolánk.

Lapunk 7. száma közölte volt, hogy az állami középiskola idei első felévi vizsgáját folyó hó 29-én tartja. Ez alkalmából szándékunk ismételtén néhány szóval foglalkozni ezen egyetlen ily erdélyrészi iskolával. De mielőtt ezt tennők, előre kell bocsátanunk az intézet szervezetét, mely következő:

A brassói állami faipari középiskola szervezete a vallás- és közoktatási miniszternek a budapesti állami közép ipartanoda részére kiadott szervezeti szabályzatán alapul.

Azon általános keretben ezen intézet célja faipari munkásokat, illetve munkavezető asztalos iparosokat nevelni.

Az intézet — céljaihoz képest — műiparosokat nem nevel, de a faipar természete szerint a tanulóknak a műipari érzéket is fel fogja kelteni és kifejleszteni annyira, hogy iparáguk művésztétele is törekvésük célja legyen s ez irányban — ha mások segítségével is — bizonyos öntudattal működhesse nek.

Az intézeti oktatás elméletbeli és gyakorlati.

Az utóbbit illetőleg az intézet tanműhelyében a tanítás a kézi ügyesség gyakorlására szorítkozik, azonban a bevégzett mechanikai ügyesség megadása helyett csak az elméletben kifejtett elvek alkalmazására, a szemléltetésre és a főbb művelet-mód lényegének átdolgozására van a tanítás főtekintettel.

A tanítás főszálya a faiparág elméleti ismertetésére fektetetik, mialatt az értendő, hogy ezen iparág céljaira használt nyersanyagok természete, a gyártásmódok lényege, továbbá a használt különböző műtárgyak, készülékek és gépek szerkezete és helyes alkalmazása oly behatóan tárgyalatik, hogy ennek alapján és segítségével a tanulók a faiparág mechanikai részét, műveletei módjait és szerkezetét — hivatáskörükhöz mérten — tudományos alapon ismerjék meg s ez iskolából minél több motivumot vigyenek a gyakorlatba arra nézve, hogy mily anyagokból, mily módokon, mily eszközökkel miket lehet előállítani és gyártani.

De mivel ily magasabb hivatáskörhöz való rendszeres szakképzettséget az intézet csak azon egyéneknek adhat, kik koruknál fogva még az elméleti tárgyak iránt is fogékonyak s kik a kiszabott három éves tanfolyam alatt idejüket egészen az iskolai tanulmányoknak szentelhetik: megkívánatik, hogy az intézetbe lépők kellő elméleti előkészítéssel, e mellett valamelyes műhelyi gyakorlattal bíró 14—15 éves ifjak legyenek.

Ezek előrebocsátásával megjegyezzük, hogy legközelebb visszatérünk ezen ügyre.

Irodalom.

„Egy égető kérdés.” Ez a címe egy ivre terjedő füzetkének, mely Budapesten Singer és Wolfner bizományában legujabban megjelent Szerzője Sgalitzer Gyula, kit a hazai közönség eddig különösen szép és érdekes bécsi leveleiből ismer. — A füzet Batthyány-Strattmann herczegnő kezdeményezésére látott napvilágot. A tárgyról, melylyel foglalkozik, lapunk élén behatóan szólunk. E helyen csak a füzetről, mint irodalmi termékéről kell megemlékeznünk. Szerző nem akar vele irodalmi babérokat szerezni, mire már tárgya elvontságánál s szárazságánál fogva sem alkalmas. Használni vélt csak hazájának, kötelességét leróni, melylyel mindenki tartozik. — A kis munka igen tanulságos adatokat is tár fel s a tárgy szárazsága dacára is oly élénkséggel van írva, hogy — ha adatai nem volnának oly szomorúak — még élvezetes olvasmánynak is volna mondható. Szerző bizonyítékát adja annak, hogy ért a tollforgatáshoz.

A füzet ára 30 kr. Őszintén ajánlhatjuk a nagy közönségnek, sőt óhajtjuk, épen az ügy érdekében, hogy lehetőleg széles körben terjedjen el.

Van azonban a szerző személyes érdemein kívül még egy más körülmény, mely ezen füzetnek különös érdeket s értéket képvisel. Egy Bécsben lakó herczegnő nemeslelkűségének s meleg rokonszenvének édes hazánk iránt, a kifolyása. Batthyány-Strattmann herczegnő eszméje e füzet nagyobb részét s épen ez az, mire nagy súlyt fektetünk, mert hisz megszoktuk volt, hogy főuri köreink jó ideig vajmi keveset törődtek az országgal. Annál jobban esik, ha egy főrangú nő érdeklődik irántunk s hiszszük is, kívánjuk is, hogy működésének meg lesz a kellő s kívánt sikere.

Mindenekelőtt szükséges, hogy e füzet minél szélesebb körben terjesztessék. — Ára 30 kr.

Biztosítási ügy.

Bécsi biztosító társaság.

Az öt millió forintnyi, teljesen befizetett részvénytőkével 1881-ben Bécsben megalakult és az idő óta Ausztriában működő s a legjobb hírnévnek örvendő „Bécsi biztosító társaság” eddigi üzletkörét a magyar korona országaira is kiterjeszteni óhajtván, e célból Budapesten egy magyarországi fiók-igazgatóságot állított fel, melynek vezetésére Tisza László orsz. képviselő urat igazgatónak, Ágoston József urat pedig, ki e téren 20 éven át mint az „Első magyar államos

biztosító társaság" tisztviselője működött, vezértitkáru nyerte meg.

A magyarországi fiók-igazgatóság csakhamar meg is kezdte és pedig teljes eréllyel és tapintattal a főgynökségek szervezését és örömmel jelenthetjük, hogy ezek vezetésével a legtekintélyesebb és legmegbízhatóbb egyéneket bizta meg, úgy mint értesülünk.

A brassói főgynökségi tisztet Königes János vállalta el és titkáru Putzker J. ur neveztetett ki.

Ezen tekintélyes tőkével rendelkező biztosítási társaság tudunkkal a lehető legelőnyösebb díjtételek mellett lép sorompóba a versenytársulatokkal s a mennyiben vezetőinek ismert jó nevei is már kellő garanciát nyújtanak arra nézve, hogy bekövetkező szerencsétlenség esetén a károk egész pontosan és igazságosan fognak rendeztetni, bizton hiszszük, hogy ezen hazánkban bár még csak kezdő vállalat, csakhamar tekintélyes üzletkört fog teremteni s a nagy közönség bizalmát teljes mérvben ki fogja érdemelni.

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter lapunk jeles és nagytehetségű munkatársát, Molnár Viktor miniszteri segédfogalmazót kinevezte ugyanezen minisztériumhoz fogalmazó. Tehetősége, törekvő munkatársunkat ezen méltán megérdemelt előléptetése alkalmából üdvözljük.

Gyűlés. A magyar kaszinónak vasárnap rendkívül élénk és mozgalmas ülése volt. Napirenden volt többek között a tisztújítás, mely következő eredményel folyt le: Az elnök személye — mint eddig mindig — most sem bocsátott szavazás alá, hanem nagy lelkesedéssel, egyhangulag, közfelkiáltással megválasztott ezen állásra: Gróf Bethlen András főispán ő méltósága. A többi állás, valamint a választmány titkos szavazás útján választott meg. Megválasztottak: igazgatóvá Möller Ede apátplébános, titkárrá Dr. Vajna Gábor, gazdává Szentí Balint, pénztárossá Kürthy János, könyvtárossá Végh Mátyás s ellenőrré Winkler András. Választmányi tagokká: Gencsy István, Rombauer Emil, Dr. Kádbó Ferencz, Koós Ferencz, Mayer József, Molnár János, Moór

Gyula, Nagy István, Dr. Otrobán Nándor, Skita Mihály, Harmath Lajos, Vasady József, Vargyasi Ferencz, Víz József, Dr. Weiss Ignác.

Új állomásfőnök. Az apáczai vasútállamas új állomás főnököt kap, Hild Viktor helyben állomásozó államvasuti tisztviselő személyében, ki a napokban kapta főnökké való kinevezetését. Hild Viktor neve, mint a »Kolosvári Közlöny« volt s. szerkesztője az erdélyrészi közönség előtt bizonyára ismeretes.

Zöldfai estély. Többen a magyar közönség köréből társas kört alakítottak a célból, hogy a téli idény alatt egy pár estét kedélyesen tölthesse nek el. Ez estélyek elseje decz. hó 28-án; másodikik f. hó 22-én tartatott meg a »Zöldfa« vendéglőben. Mindkét estély mintaképe volt a feszelen kedélyes magyar mulatságnak. A megjelentek egyhangú ítélete szerint nem gyakran található ily multság. A terem mindkét alkalommal, de különösen mult szombaton, oly izlésesen, elegánsul volt díszítve, milyent Brassóban eddig alig láttunk. Elkezdve a zöld galyu lugosoktól, szőnyegek, menyezetek különféle faldíszítményeken keresztül: a virág guirlandeok, gruppokig minden feltalálható volt, hogy a terem lakályosnak nézzen ki. E díszítés nagyban emelte az otthoniasság érzetét: ugyanannyira, hogy daczára a 24 párból álló nagy közönségnek, mint egy család nézett ki az egész társaság. A szombati est főpontja volt a füzértáncz, mely tarkábbnál tarkább alakokkal frissíté fel a jó kedvet. Mindkét estélyen reggel fél 5-ig volt együtt a társaság.

Dalestély. A szász férfidalegyütet által rendezett farsangi dalestély január 22-én, szombaton este tartatott meg a »Nr. 1.« szálloda nagytermében. A válogatott darabokból összeállított koncert minden tekintetben sikerültnek mondható, különösen dicséret illeti városi zenekarunk jeles tehetségű karmesterét, ki a majdnem száz tagból álló vegyes énekkart oly ügyesen tudta betanítani az előadott ének és zenedarabokra s a karvezetésében oly tapintatot és jártasságot tanusított, mely által méltán megérdemelte a többször felhangzó, zajos tapsokat. A koncertet táncz követte. A négyeseket mintegy 120 pár tánczolta s a kőrtánczokat is oly sokan tánczolták, hogy csak a tyukszemek és oldalbordák élvezhették, melyek igen gyakran jöttek gyöngéd érintkezésbe a széles cipő-

sarkokkal és a hegyes oldalbordákkal. Egyáltalában a teremben azsiai hőség uralkodott, melynek hatása alatt tikkadtan hajták le fejeiket az élő oleánderen nyíló papírvirágok. — Ezzel referádám véget ért (H. Z.)

Ingyenes tanfolyamot nyit Budapesten hölgyek számára, kik mint önkénytes betegápolók kívánnak kiképeztetést nyerni Bakody Árpád orvostudot, ki Angolországi tanulmány utjából visszatért és a napokban atyjának dr. Bakody Tivadar egyetemi tanárnak, a »Bethesda« című kórház igazgató-főorvosi állásától való visszalépése folytán, a koródai bizottság által helyébe ezen állásra megválasztott. A betegápolói tanfolyam hat hétig tart.

Nagy tűz volt Bukaresten. A Viktoria téren álló templombazár teljesen leégett, sőt a tűz a mellette lévő templomnak is nagy károkat okozott. Hasonlóképp leégett egy nagy szálloda is. A tűz egy a második emeleten lakott énekesnő lakásán támadt. Emberélet nem esett áldozatul.

Szerencsétlenség. Január 21-éről kelezve, írják nekünk: F. hó 17-én Ambrus János Gyimesfelsőlaki lakos Mojnóst patakában többedmagával favágással foglalkozván, társai egyszerre két fát vágtak le, melyek Ambrus felé döltek. Társai ugyan oda kiáltottak neki, hogy ügyeljen, mert a fa arra dől, mire ő földre is állott, de a dülő fa egy másiknak tetejét törte le, mely őt úgy fejen találta, hogy azonnal kiadta lelkét. A feje bezuzatott s a koponyacsont két füleig lehadt, agya szétfeccsent. A hulla Mojnosten azon bojár házában van, kinél dolgozott. Megjegyzendő, hogy atyja, anyja, neje és több rokona ott jártak, hogy haza hozzák, de a hatóság ezt nem engedte meg, mert az eset a bákói törvényszékhez bejelentetett, honnan azonban sem bizottság ki nem szállt, sem pedig más intézkedés nem tétetett, úgy, hogy a hulla még ma sincs eltemetve.

Brassai piaci árfolyam

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. január hó 25-én.

Róman papírpénz á 20 frankos	8.44 vétel	8.45 eladás
ezüstpénz á 20	8.40	8.42
Napoleon'or (aranypénz)	9.97	9.99
Török lira	11.30	11.32
Arany	5.90	5.92
Orsz papírrubel	117.—	118.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szerényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 409.—1887. alisp.

Hirdetmény.

Brassó megye közigazgatási bizottsága az 1886. december hó 13-án kelt 853/87. számú rendeletével a Brassó vármegye törvényhatósági utaira az 1887. évben szükséges 5690 kavicsshalom szállítást 15170 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített szállítás foganatosításának biztosítása céljából 1887. évi január 29-ik napjának d. e. 10 órájára a Brassó vármegye m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Ajánlatok az egyes utmesteri szakaszokra is tehetők.

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy a fentebbi szállítás végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Brassó, 1887 január 14-én.

Roll Gyula,
(52) 1—2 kir. tanácsos alispán.

Szám 145.—1887.

Árlejtési hirdetmény.

A nagy-szebeni m. kir. orsz. tébolyda részére 1887 évben szükséges leltári tárgyak szállítása (3239 frt 15 kr értékben) 50 kros bélyeggel s megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlat alapján, az intézeti gondnok irodájában folyó évi február hó 28-án délelőtti 10 órakor tartandó tárgyalás és a nagymélt. m. kir. belügy-

minisztérium jóváhagyása után kiadatik.

Erdély határszéli iparosok vagy gyárosok által benyújtott ajánlatok — egyéb ajánlatokhoz hasonló megbízhatóságuk esetében — **elsőbbséggel fognak bírni**, habár ajánlataik a többiekkel szemben valamivel drágábbak lennének is.

Az árlejtési feltételek és kimutatás a »Budapesti Közlöny« f. évi 14. s következő számaiban egész terjedelmében megjelentek.

Nagy-Szeben, 1887. január 15.

A magy. kir. orsz. tébolyda igazgatósága.

Sz. 1b34. — 1886. tlkvi. (50) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **közhalmi takaréks és előlegezési egylet** végrehajtónak homorodi **Sekes János** végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbíróság területén lévő Homorod községben és határára fekvő a homorodi 155. sz. tlkjkönyvből A + 463. 464, 791, 1311, 3063, 4458, 4793, 4930, 5193, 6687, 8519, 8956. és 9228. hr. sz. a. foglalt ingatlanokra az árverést 659 frt 04 krtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. február 7-ik napján délelőtti 9 órakor homorod község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőhalom, 1886. november 28.

A kir. járásbíróság m. telekkvi hatóság.

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.

Szám 417.—1886. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. bíróságnak 9734./1886. szám a. kelt végrehajtást rendelő és a kir. járásbírósnak kiküldetést tartalmazó végzése folytán a »Brassói előlegező egylet« javára **Aldea Bucur** ellen 1000 frt tőke, ennek 1886. év márczius hó 2. napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 35 frt 40 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 389 frtra becsült ingóságok, u. m: három ló, egy vasalt lószékér, egy disznó és takarmányok nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 9734/1886. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis brassói méhkerthben leendő eszközzésére 1887-ik évi január hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegygyezéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhívatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Brassó, 1887. január 18-án.

Borsos Zsigmond,
(51) 1—1 kir. bírósági végrehajtó.

Szám 4.—1886. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 5820./84. szám alatt kelt végrehajtást rendelő és a brassói kir. járásbírósnak 8627./84; sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán **Csiki Elena** javára **Bartsa János és Sándor Péter** ellen 200 frt tőke, ennek 1884. évi októ-

ber hó 23-ik napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 83 frt 65 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 332 frtra becsült ingóságok, u. m. takarmány, lovak és szekerek nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 10074/1886. sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Krizha községében alpe-res lakásán leendő eszközzésére 1887. január hó 28-ik napján délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegygyezéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhívatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Brassó, 1887. január hó 6-án.

Borsos Zsigmond,
(52) 1—1 kir. bírósági végrehajtó.

Eladó

Bölönben a magy. áll. vasut Apá-cza állomásától fél órányi távolságra fekvő 3 s fél hold kiterjedésű belső telek a rajta levő gazdasági épületekkel, u. m. 2 kőház, mely áll 6 szobából, gabonás, csűr és istálló örök áron eladó.

Ertekezhetni özv. **Benedek Ferenczné** tulajdonossal Székely-Udvarhelyt, esetleg gyám **Nagy Sándor** ev. ref. lelkészszel A.-Rákoson.

(49) 1—2